

รายการ : หนึ่งสัปดาห์กับ สนช.

ตอน : ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแล
และบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ....

โดย : นางปรียามา ทาระ นิตกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... เสนอโดย
คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ

๑.๒ เหตุผล

โดยที่รัฐวิสาหกิจเป็นกลไกของรัฐในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการลงทุนของประเทศ
รวมถึงเป็นผู้ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ดังนั้น ภาครัฐจำเป็นต้องมีการปฏิรูป การกำกับดูแล
และบริหารรัฐวิสาหกิจ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้เหมาะสมกับบริบท
ของเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และสอดคล้องกับมาตรการที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล
ซึ่งครอบคลุมถึงการกำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้กำหนดนโยบาย ผู้กำกับดูแล
รัฐวิสาหกิจ ผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจ และรัฐวิสาหกิจ ให้ชัดเจน ตลอดจนให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์
รัฐวิสาหกิจเพื่อเป็นช่องทางในการส่งผ่านนโยบายของภาครัฐไปยังรัฐวิสาหกิจให้มีความชัดเจนและ
โปร่งใส รวมทั้งให้มีการเปิดเผยข้อมูล การประเมินผลการดำเนินงาน และการกำหนดกระบวนการ
สรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพและความรู้ความสามารถ
ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ อันนำไปสู่สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดทำบริการสาธารณะ
ที่มีคุณภาพให้แก่ประชาชนและขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศ
อย่างยั่งยืน และสมควรจัดตั้งบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติทำหน้าที่ในฐานะผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัท
แทนกระทรวงการคลัง เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้มีความพร้อม
ในการแข่งขันเชิงพาณิชย์และสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยคงความเป็นรัฐวิสาหกิจไว้
ตลอดจนในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจจำเป็นต้องดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการในระดับนโยบาย
การบริหารจัดการ และการกลั่นกรองผู้มีความเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจ
เพื่อให้การกำหนดทิศทางการพัฒนารัฐวิสาหกิจเป็นไปโดยสอดคล้องกันและเพิ่มประสิทธิภาพ
ในการดำเนินการกิจของรัฐวิสาหกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ....
 เนื้อหารวม จำนวน ๙๐ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑.๓.๑ บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด
 และรัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัท

“รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด” หมายความว่า

(๑) องค์กรของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรของรัฐบาล กิจการ
 ของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

(๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กระทรวงการคลังมีทุนรวมอยู่ด้วย
 เกินกว่าร้อยละห้าสิบ

“รัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชน
 จำกัดที่บรรษัทมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

“บรรษัท” หมายความว่า บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

“คณะกรรมการบรรษัท” หมายความว่า คณะกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

“ประธานกรรมการบรรษัท” หมายความว่า ประธานกรรมการบรรษัทวิสาหกิจ
 แห่งชาติ

“กรรมการผู้อำนวยการใหญ่” หมายความว่า กรรมการผู้อำนวยการใหญ่บรรษัท
 วิสาหกิจแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบาย
 รัฐวิสาหกิจ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๑.๓.๒ หมวด ๑ นโยบายและการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ

- กำหนดแนวทางให้มีคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งส่งเสริมให้รัฐวิสาหกิจ
 ดำเนินกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ และให้มีกลไกสนับสนุนให้การคัดเลือกเพื่อให้เกิดการพัฒนากำกับ
 ดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้

๑.๓.๒.๑ ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

- กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เรียกโดยย่อว่า “คนร.” โดยมี
 องค์กรประกอบดังนี้ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย
 คนหนึ่ง เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง
 จำนวน ๕ คน

- กำหนดให้ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่เหลืออยู่ และให้คณะกรรมการดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

- กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ อาทิ มีสัญชาติไทย มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ อันเป็นประโยชน์ต่อการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

- กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี ซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้ และกำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่นอกจากต้องพ้นจากตำแหน่งตามวาระเมื่อตาย ลาออก คณะรัฐมนตรีให้ออกตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

- กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เสนอแนะและให้คำปรึกษาต่อคณะรัฐมนตรี การกำหนดสัดส่วนการถือหุ้นของกระทรวงการคลัง และการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด

- กำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม และในการประชุมของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้เลื่อนการประชุม

- กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมอบหมาย และในการประชุมคณะอนุกรรมการดังกล่าว ต้องมีอนุกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

- กำหนดให้กรรมการในคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจและอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๓ ได้รับค่าตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

- กำหนดให้ในกรณีที่ต้องมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาและคัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว ประกอบด้วย บุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงพลังงาน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ หรือผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน ๕ คน และบุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือประธานสมาคมธนาคารไทย จำนวน ๒ คน

- กำหนดให้คณะกรรมการคัดเลือกออกกระเปียบกำหนดหลักเกณฑ์ การพิจารณาคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีให้แล้ว เสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง โดยระเบียบดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้ผู้เข้ารับ การคัดเลือกแสดงข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ และระเบียบ ดังกล่าวให้เปิดเผยต่อสาธารณชน และให้มีผลใช้บังคับต่อไป แม้คณะกรรมการคัดเลือกที่กำหนด ระเบียบดังกล่าวจะพ้นจากตำแหน่งแล้ว

- กำหนดให้ที่ประชุมคณะกรรมการคัดเลือกต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

- กำหนดให้เมื่อคณะกรรมการคัดเลือกพิจารณาคัดเลือกผู้ที่สมควรได้รับ การแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) แล้ว ให้เสนอรายชื่อต่อรัฐมนตรี เพื่อเสนอ คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง และเมื่อคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) ตามที่ คณะกรรมการคัดเลือกเสนอแล้ว ให้คณะกรรมการคัดเลือกทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันถัดจาก วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

- กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ มีหน้าที่ รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และให้มีอำนาจหน้าที่ศึกษา ตรวจสอบ และวิเคราะห์ ประมวลผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ส่งเสริมการบริหาร และพัฒนาทรัพยากรบุคคลของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ มีอำนาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งคำชี้แจง เอกสาร และข้อมูลประกอบการพิจารณา เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

๑.๓.๒.๒ ส่วนที่ ๒ แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ

- กำหนดให้มีแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจซึ่งมีระยะเวลาครั้งละ ๕ ปี เพื่อกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และทิศทางในการพัฒนารัฐวิสาหกิจให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

- กำหนดให้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กำหนดแนวทางให้กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจและบริษัท วิสาหกิจแห่งชาติ เสนอกรอบนโยบายการพัฒนาและทิศทางการลงทุนของรัฐวิสาหกิจในกำกับ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนด

- กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเสนอแผนยุทธศาสตร์ รัฐวิสาหกิจที่จัดทำต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ต่อไป ในกรณีที่สภาพการณ์เปลี่ยนแปลงหรือมีความจำเป็นอย่างยิ่ง คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ อาจพิจารณาปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจก็ได้ ทั้งนี้ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- กำหนดให้รัฐวิสาหกิจจัดทำแผนวิสาหกิจที่มีกรอบระยะเวลา ๕ ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยต้องสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนด และให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจรายงานผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีของรัฐวิสาหกิจเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

- กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจและบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ จัดทำผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนด และเมื่อครบกำหนด ๓ ปีนับแต่วันประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ ให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย

- กำหนดให้การกำหนดนโยบายต่อรัฐวิสาหกิจเป็นรายกรณีที่ไม่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ รัฐวิสาหกิจนั้นจะดำเนินการมิได้ เว้นแต่จะได้มีการแก้ไขหรือปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจแล้ว

- กำหนดให้ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ เมื่อรัฐวิสาหกิจได้ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจและมีภาระทางการเงินที่รัฐบาลต้องชดเชยหรือให้เงินอุดหนุน ให้รัฐวิสาหกิจนั้นคำนวณวงเงินที่จะขอชดเชยหรืออุดหนุน กลไกวิธีการชดเชยหรืออุดหนุน ตลอดจนจัดทำบัญชีรองรับไว้เฉพาะการดำเนินการดังกล่าวแยกจากบัญชีปกติ และกำหนดมาตรการและจัดสรรเงินชดเชยหรือเงินอุดหนุนให้แก่รัฐวิสาหกิจ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

๑.๓.๒.๓ ส่วนที่ ๓ การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจและบริษัท

- กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจและบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ โดยหลักเกณฑ์การประเมินผลรัฐวิสาหกิจดังกล่าว อย่างน้อยต้องคำนึงถึงการดำเนินการตามพันธกิจ แผนวิสาหกิจและแผนปฏิบัติการประจำปี หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลกรรมการรัฐวิสาหกิจ สถานะและเสถียรภาพทางการเงินขององค์กร ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการที่ดี หลักธรรมาภิบาล และการบริหารความเสี่ยง แนวทางการพัฒนาองค์กรให้มีความยั่งยืนในระยะยาว ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ และการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน

- กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนดตามมาตรา ๒๗ ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจอาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือมอบหมายหน่วยงานอื่นใดเพื่อดำเนินการก็ได้ และคณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้ ให้กรรมการและอนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๒๗ นี้ได้รับค่าตอบแทนตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

- กำหนดให้บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติมีหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนดตามมาตรา ๒๙

- กำหนดให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนดตามมาตรา ๒๙ ทั้งนี้ กระทรวงการคลังอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการก็ได้ และให้กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งได้รับค่าตอบแทนตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

- กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ และกระทรวงการคลังรายงานผลการประเมินตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ ต่อคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

๑.๓.๒.๔ ส่วนที่ ๔ การกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ

- กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจประกาศกำหนดแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด เพื่อให้รัฐวิสาหกิจดำเนินงานด้วยความรับผิดชอบ โปร่งใส และบรรลุมิติดำเนินการโดยประกาศดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้รัฐวิสาหกิจ กรรมการ ผู้บริหาร และบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต โดยปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติที่ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจนั้น

- กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่ง ให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจ

- กำหนดให้กรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี ซึ่งกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้

- กำหนดให้คณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจมีอำนาจหน้าที่ในกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด และดำเนินการคัดเลือกบุคคลจากรายชื่อตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๓๙ แล้วแต่กรณี ที่มีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และสอดคล้องกับสมรรถนะหลักของกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดแต่ละแห่งตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนดเสนอต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้ง

- กำหนดให้ในกรณีที่ต้องมีการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่ง ให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเท่าที่มีอยู่ดำเนินการสรรหาบุคคลเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๒ เท่าของจำนวนตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจที่จะต้องแต่งตั้งเสนอต่อคณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจ

- กำหนดให้ในกรณีที่ต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดทั้งคณะ ให้คณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นผู้สรรหาบุคคลเพื่อคัดเลือกตามจำนวนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๘ และดำเนินการต่อไป

- กำหนดให้คณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจพิจารณาเสนอรายชื่อบุคคลที่สมควรจะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดจำนวนไม่เกิน ๒ เท่าของตำแหน่งกรรมการที่ว่างลงต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งเพื่อดำเนินการต่อไป

- กำหนดให้กรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจได้รับค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนด

- กำหนดให้รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดจัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปีตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนด และนำเสนอให้แก่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ พร้อมกับงบการเงินประจำปีและรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี โดยรายงานดังกล่าวให้รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดเปิดเผยสาระสำคัญของรายงานต่อสาธารณชนด้วย

- กำหนดให้บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติในฐานะผู้ถือหุ้นมีหน้าที่กำกับดูแลให้รัฐวิสาหกิจในกำกับของ บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติมีแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี และกำหนดแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีต้องคำนึงถึงมาตรฐานที่ใช้กับบริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

๑.๓.๓ หมวด ๒ บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

๑.๓.๓.๑ ส่วนที่ ๑ การจัดตั้งบริษัท

- กำหนดให้จัดตั้งบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติขึ้นเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจในกำกับของ บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติและกำกับดูแลการประกอบกิจการของรัฐวิสาหกิจในฐานะผู้ถือหุ้น ให้เกิดผลตอบแทนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ รวมทั้งลงทุนและบริหารทรัพย์สินของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

- กำหนดให้ บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น

- กำหนดให้ บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติมีอำนาจกระทำการกิจการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๔๔ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึงการถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน

และหลักทรัพย์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ ก่อตั้งสิทธิหรือกระทำนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร ค่าประกันหรือรับรอง รับอ่าวล หรือสอดเข้าแก้หน้าในตัวเงิน และกู้หรือยืมเงินในหรือนอกราชอาณาจักรเพื่อกิจการของบริษัท

- กำหนดให้บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติมีทุน ๑,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็น ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่าหุ้นละ ๑๐ บาท บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติอาจเพิ่มทุนหรือลดทุนได้ โดยเสนอกระทรวงการคลังเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ให้ความเห็นชอบ และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ และหุ้นทุกหุ้นของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติต้องจ่ายเงินครั้งเดียวเต็มมูลค่าและโอนเปลี่ยนมือมิได้

- กำหนดให้บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติประกาศกำหนดแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ เพื่อให้บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติดำเนินงานด้วยความรับผิดชอบ โปร่งใส และบรรลุมิติประสงค์ในการจัดตั้งบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนด

๑.๓.๓.๒ ส่วนที่ ๒ การโอนหุ้นของรัฐวิสาหกิจให้แก่บริษัท

- กำหนดให้ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจพิจารณาสั่งการให้กระทรวงการคลังโอนหุ้นที่กระทรวงการคลังถืออยู่ในรัฐวิสาหกิจตามบัญชีรายชื่อท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้แก่บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

- กำหนดให้ในการรับโอนหุ้นของรัฐวิสาหกิจจากกระทรวงการคลังตามมาตรา ๔๙ ให้บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ออกหุ้นของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ในราคาตามมูลค่าหุ้นให้แก่กระทรวงการคลังเท่ากับมูลค่าหุ้นทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจที่รับโอนมา

- กำหนดให้รัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังได้โอนหุ้นให้แก่บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และให้นำกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับพนักงานรัฐวิสาหกิจมาใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจนั้น トラบเท่าที่บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติยังคงถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดในรัฐวิสาหกิจนั้น

๑.๓.๓.๓ ส่วนที่ ๓ คณะกรรมการบริษัท

- กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจแต่งตั้งคณะกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากการสรรหาจำนวน ๙ คน เป็นกรรมการและกรรมการผู้ช่วยการใหญ่เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่ดำเนินกิจการของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ตลอดจนมติของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังรักษาผลประโยชน์

ของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ และให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นประธานกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ และรองประธานกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

- กำหนดลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ อาทิ เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต หรือเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกไม่ว่าจะมีการลงโทษหรือไม่ก็ตาม

- กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๖ ปี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๓ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้

- กำหนดให้ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติตามมาตรา ๕๒ พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้คณะกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้จนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

- กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว พ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก อายุครบ ๗๐ ปี คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจให้ออก เนื่องจากทุจริตต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในหน้าที่อย่างร้ายแรง หรือไม่สามรถปฏิบัติหน้าที่ของการเป็นกรรมการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องแสดงเหตุผลในการให้ออกอย่างชัดเจน หรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๕๓

- กำหนดให้คณะกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติกำกับดูแลการบริหารงานของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับ มุ่งเน้นผลงานและประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๔๔ โดยให้มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ การพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ อนุมัติกรอบการลงทุน กำหนดสมรรถนะหลักและคุณลักษณะของกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

- กำหนดให้กรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต เช่นเดียวกับกรรมการของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

- กำหนดให้การประชุมคณะกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม และในการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

- กำหนดให้คณะกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ มอบหมาย และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งขึ้น โดยอนุโลม

- กำหนดให้กรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนด และให้อนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง ตามมาตรา ๖๐ ได้รับค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติกำหนด

- กำหนดให้กรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

- กำหนดให้ในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ ให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๗ คน ซึ่งประธานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ แต่งตั้งจากบุคคล ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงพลังงาน เลขาธิการ คณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการ สำนักงบประมาณ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย หรือเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการ กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และให้ผู้ว่าการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เป็นเลขานุการ

- กำหนดให้ในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ ให้คณะกรรมการสรรหา ผู้ทรงคุณวุฒิมีอำนาจหน้าที่ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแต่งตั้ง เป็นกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ใช้กับบริษัท ที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดำเนินการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีสมรรถนะหลักและคุณลักษณะของกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติให้สอดคล้องกับมาตรา ๕๗ (๕) รวมทั้งความจำเป็นและความเหมาะสมต่อการดำเนินภารกิจของ บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ จัดให้มี กระบวนการสรรหากรรมการที่โปร่งใส เปิดกว้าง และคำนึงถึงหลักธรรมาภิบาลที่ดี และเปิดเผยหลักเกณฑ์ วิธีการ และกระบวนการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิต่อสาธารณชน

- กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและคัดเลือกบุคคล ที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ตามมาตรา ๕๒ จำนวน ๒ เท่าของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่จะแต่งตั้งเพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบาย รัฐวิสาหกิจพิจารณา

- กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ตามมาตรา ๕๒ เสร็จสิ้นตามที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อดำเนินการสรรหาในครั้งนั้น

- กำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ
บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด
จึงจะเป็นองค์ประชุม และการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง
ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

- กำหนดให้กรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิได้รับค่าตอบแทนตามที่ประธาน
คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนด และให้ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบรรษัทวิสาหกิจ
แห่งชาติ

๑.๓.๓.๔ ส่วนที่ ๔ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

- กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ดังนี้
เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ
สามารถทำงานให้แก่บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติได้เต็มเวลา และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน
ไม่สมประกอบ

- กำหนดให้ในการจ้างและแต่งตั้งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่บรรษัทวิสาหกิจ
แห่งชาติ ให้คณะกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ มีหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม
และมีอายุไม่เกิน ๖๓ ปีในวันยื่นใบสมัคร โดยเปิดเผยหลักเกณฑ์และกระบวนการได้มาซึ่งกรรมการ
ผู้อำนวยการใหญ่ต่อสาธารณชน และการจ้างกรรมการผู้อำนวยการใหญ่บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ
ให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกิน ๔ ปีนับแต่วันที่สัญญาจ้างมีผลใช้บังคับ

- กำหนดให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ
พ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก อายุครบ ๖๕ ปี ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใด
ตามมาตรา ๖๙ หรือสัญญาจ้างสิ้นสุดลงหรือมีการเลิกสัญญาจ้าง

- กำหนดให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ มีอำนาจ
หน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินกิจการของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
และอำนาจหน้าที่ของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ตลอดจนบริหารงานตามนโยบายและทิศทางการดำเนินงาน
ของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติกำหนด

- กำหนดให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ปฏิบัติหน้าที่
ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต เช่นเดียวกับผู้บริหารของบริษัท
ที่ออกหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

- กำหนดให้ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่บรรษัทวิสาหกิจ
แห่งชาติว่างลง ให้ประธานกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติแต่งตั้งกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ
หรือพนักงานบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการกรรมการผู้อำนวยการใหญ่วิสาหกิจ
แห่งชาติ ทั้งนี้ ให้ผู้รักษาการกรรมการผู้อำนวยการใหญ่บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่
อย่างเดียวกับกรรมการผู้อำนวยการใหญ่บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

- กำหนดให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๑.๓.๓.๕ ส่วนที่ ๕ ประมาณการรายจ่ายและเงินสำรองของบริษัท

- กำหนดให้บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติจัดทำงบประมาณประจำปีของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติสำหรับปีถัดไปเป็นการล่วงหน้า และแจ้งให้กระทรวงการคลังทราบ ให้คณะกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติอนุมัติประมาณการรายจ่ายประจำปีของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติได้ ในวงเงินไม่เกินร้อยละ ๐.๐๘ ของมูลค่าสินทรัพย์รวมของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ณ วันสิ้นไตรมาสก่อนการจัดเตรียมประมาณการรายจ่าย แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท กรณีที่บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติมีความจำเป็นต้องตั้งประมาณการรายจ่ายในปีใดเกินกว่าวงเงินที่กำหนดดังกล่าว ให้บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจก่อน

- กำหนดให้คณะกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเป็นเงินปันผลและเงินสำรอง ดังนี้ เงินสำรองเพื่อเสถียรภาพด้านการเงินของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ เงินสำรองเพื่อการลงทุน เงินสำรองประเภทอื่นตามที่คณะกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติกำหนด และในระหว่างปี เมื่อมีกำไรพอสมควรจากการดำเนินการ คณะกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติอาจพิจารณาจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นหรือกระทรวงการคลังอาจเรียกให้บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลก็ได้

๑.๓.๓.๖ ส่วนที่ ๖ การบัญชีและการรายงาน

- กำหนดให้บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสม และจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป รวมทั้งให้มีระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน และระบบการตรวจสอบภายใน ที่เพียงพอและเหมาะสมกับกิจการของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ โดยให้รอบระยะเวลาบัญชีของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติมีกำหนด ๑ ปีตามปีปฏิทิน

- กำหนดให้กระทรวงการคลังแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

- กำหนดให้บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติจัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปีตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนด และนำเสนอพร้อมทั้งงบการเงินประจำปี และรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ให้กระทรวงการคลัง และคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ เปิดเผยแพร่สาระสำคัญของรายงานการดำเนินงานประจำปีต่อสาธารณชนด้วย

๑.๓.๔ หมวด ๓ บทกำหนดโทษ

- กำหนดให้ผู้ที่ล่วงรู้ข้อมูลหรือกิจการของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ หรือรัฐวิสาหกิจเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้หรือเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้ที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นข้อมูลหรือกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- กำหนดให้กรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติหรือกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติผู้ใดไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์ สุจริตตามมาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๗๓ จนเป็นเหตุให้บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติได้รับความเสียหาย หรือทำให้ตนเอง หรือผู้อื่นได้รับประโยชน์จากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน จำนวนค่าเสียหายที่เกิดขึ้น หรือประโยชน์ที่ได้รับ แต่ทั้งนี้ค่าปรับดังกล่าวต้องไม่ต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท แต่ในกรณีที่ผู้กระทำความผิด ได้กระทำโดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับ ไม่เกิน ๒ เท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ แต่ทั้งนี้ ค่าปรับดังกล่าว ต้องไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑.๓.๕ หมวด ๔ บทเฉพาะกาล

- กำหนดบทบัญญัติรองรับให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้น ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗ ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีคณะกรรมการ นโยบายรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัตินี้ และให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้น ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗ แต่งตั้งกรรมการคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๔ คน ปฏิบัติหน้าที่กรรมการบรรษัท วิสาหกิจแห่งชาติ โดยให้ปฏิบัติหน้าที่เท่าที่จำเป็นไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติชุดแรก และให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ ชุดแรก ปฏิบัติหน้าที่สรรหากรรมการผู้อำนวยการใหญ่บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติคนแรก

- กำหนดบทบัญญัติรองรับให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ ชุดแรก มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖ ปี โดยมีให้นำความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๕๔ มาใช้บังคับ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่ง ๖ ปี และยังมีได้แต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้คณะกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ ต่อไปได้จนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

- กำหนดบทบัญญัติรองรับในการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ ชุดแรก ให้คณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิทำหน้าที่กำหนดสมรรถนะหลักและคุณลักษณะ ของคณะกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ และให้สมรรถนะหลักและคุณลักษณะของกรรมการบรรษัท วิสาหกิจแห่งชาติยังคงใช้บังคับได้ต่อไป จนกว่าคณะกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติจะกำหนด ตามมาตรา ๕๗ (๕)

- กำหนดบทบัญญัติรองรับให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจ สั่งให้ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ไปปฏิบัติงานของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติเป็นการชั่วคราวไม่เกิน ๑ ปี

- กำหนดบทบัญญัติรองรับข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการสังกัด สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๘๖ ผู้ใดประสงค์จะเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ให้แสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาก่อนครบกำหนด

ระยะเวลาการปฏิบัติงานตามมาตรา ๘๖ ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน และเมื่อได้ผ่านการคัดเลือกหรือการประเมินจากบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติกำหนด และได้รับการบรรจุเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติแล้ว ให้เป็นอันออกรากราชการ ผู้ที่ออกรากราชการดังกล่าวให้ถือว่าเป็นการให้อออกรากราชการเพราะเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

- กำหนดบทบัญญัติรองรับการประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

- กำหนดบทบัญญัติรองรับเมื่อกระทรวงการคลังได้โอนหุ้นในรัฐวิสาหกิจให้แก่บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติแล้ว ให้มติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดสัดส่วนการถือหุ้นของกระทรวงการคลังในรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดใช้บังคับกับบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติในการถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจนั้นด้วย จนกว่าจะมีมติเป็นอย่างอื่น

- กำหนดบทบัญญัติรองรับให้บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใดที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ที่อ้างถึงคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้ถือว่ากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น อ้างถึงคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ในคราวการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๔/๒๕๖๐ ในวันศุกร์ที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่ ๑ รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา จำนวน ๒๙ คน กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

หากท่านผู้ใดประสงค์รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติฉบับนี้เพิ่มเติม กรุณาติดตามได้ที่ www.senate.go.th หรือสอบถามได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายวุฒิสภาและหน่วยประสานงานราชการวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕